No. 1924 Zaterdag 4 December 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabethsgasthuis.
DRUKKER. B. J. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

SALARIEERING.

II.

Welke is het juiste salaris of arbeidsloon?

Ziedaar de vraag, die wij in groote lijnen beloofden te beantwoorden.

Twee hoofdpunten gaven we reeds aan. Van den eenen kent stelden we vast, dat voor een salaris of arbeidsloon werken op zich zelf genomen niets onmenschwaardigs inhoudt en zeer wel geoorloofd is evenals het correlatieve daarvan, het voor loon laten werken door medemenschen; van den anderen kant zagen wij, dat het voor loon werken iets noodzakelijks insluit waaruit volgt, dat het arbeidscontract niet een onbeperkt willekeurig iets is en dat ook het vrijwillig aangaan van dat contract het arbeidsloon niet van zelf rechtvaardig doet zijn.

Maar, als dan de vrije toestemming van den werknemer niet volstaat tot het rechtvaardig en goed maken van een loon, welke is dan de maatstaf, die moet worden aangelegd? Ziedaar het positieve gedeelte van het vraagstuk, te behandelen nu we de twee extreme dwalingen hebben afgekeurd.

Ter beantwoording van deze vraag, hebben we eerst vast te stellen, *wat* het *arbeids contract* eigenlijk inhoudt.

Allereerst dient gezegd, dat het arbeidscontract *geen koopcontract* is. Immers het betreft geen waar of zaak, die van den mensch gescheiden is en welks eigendomsrecht wordt afgestaan. *Evenmin* is het arbeidscontract *een huur — overeenkomst*. En waarom niet? Het huurcontract stelt wel niet het eigendomsrecht, doch enkel het gebruiksrecht ter beschikking van een ander. En ooit is beweerd, dat de loon-trekkende arbeider zijn arbeidskracht verhuren zou. Dit is echter minder juist. Dat verhuren toch zou inhouden, dat die arbeids-kracht ter beschikking gesteld wordt van den werkgever, zoodat deze ze zou kunnen gebruiken. Maar dit is eene onmogelijkheid. De wergever toch heeft aan de arbeidskracht van den werknemer niets, zoo lang deze haar niet zelf gebruikt en aanwendt.

Waar komt dan het arbeids- of loon-contract op neer? Het is *een overeenkomst van een geheel afzonderlijke soort* en heeft ook slechts twee parallelen nl. de overeenkomst, waarbij iemand op zich neemt, *één enkele handeling* tegen een bepaalden prijs te verrichten, en de overeenkomst, waarbij iemand *aanneemt, een bepaald werk tot stand te brengen.* Toch verschilt het arbeids- of loon-contract van deze beide overeenkomsten. Terwijl in beide toch de arbeidsverrichting grootendeels bepaald wordt door den *werknemer* zelf, is het in het arbeids-contract de *werkgever*, die deze regelt en aanwijst.

Het boven gezegde samenvattend kunnen we tot besluit niet beter doen dan de definitie weergeven, waarin de Katholieke oud-minister Mr. J. Loeff zoo meesterlijk heel den aard van het arbeids-contract wedergaf. De omschrijving van Mr. Drucker, die nog aan de idee van een huur-overeenkomst hing, verbeterend, noemde Mr. Loeff het arbeids contract „*de „overeenkomst, waarbij de arbeider zich „verbindt in dienst van den werkgever „tegen loon een zekeren arbeid te ver„richten.*"

Het *verrichten van een zekeren arbeid* en *het betalen van loon* ziedaar dus het dubbele voorwerp van het arbeids contract. Tusschen deze beide voorwerpen heeft het arbeidscontract het evenwicht, de gelijkheid te onderhouden.

Ziedaar meteen *de eerste en onmiddellijke maatstaf* van het rechtvaardige loon d. w. z. van dat loon, dat men krachtens de strikte rechtvaardigheid verplicht is te betalen: *het loon moet de waarde evenaren van de diensten, die de arbeider den patroon oplevert.*

En hiermede vervalt van zelf die andere thans vaak naar voren geschoven meening, dat de werkgever *uit strikte rechtvaardigheid* verplicht zou wezen, den arbeider *steeds* zooveel te betalen, als hij voor zich zelf en de zijnen, hoe talrijk ze ook zijn, *noodig* heeft of m. a. w. de *maatstaf van* het *loon* zou wezen de *behoefte van den werknemer.* Deze uit het socialistische kamp overgewaaide meening, is met geen mogelijkheid te bewijzen.

Van den anderen kant volgt uit de boven aangegeven stelling „*de maatstaf van het loon is de waarde van den arbeid*" zeer nadrukkelijk, dat zij, die denzelfden arbeid verrichten, daarvoor ook een gelijk loon moeten ontvangen en dat het dus tegen de eigenlijk gezegde of strikte rechtvaardigheid is, het minimum loon door een *mannelijk* persoon verdiend, nog te verminderen, wanneer het zelfde werk door een vrouw wordt verricht. Ook volgt eruit, dat het hier zoo vaak gevolgde rassenonderscheid in zake de betaling als dusdanig niet te billijken is.

Maar met dit eerste antwoord „*het loon beantwoordt aan de waarde van den arbeid*" is het vraagstuk allesbehalve uitgeput of opgelost en daarom een volgende keer over de tweede en verdere vraag: „hoe moet de waarde van den arbeid worden bepaald?"

J. J. v. R.

Hollandsche Bank voor West-Indie.

Hoofdkantoor: Amsterdam.

Bijkantoren: Caracas.
Curaçao, Heerenstraat, Spaarkas Breedestraat 36, Otrabanda.

Statutair Kapitaal f 5,000,000, waarvan volgestort f 1,000,000.

Rentevergoeding voor Deposito's:

met 1	dag	opzegging:	2½ %
met 10	dagen	opzegging:	3 %
met 1	maand	opzegging:	5 %
met 6	maanden	opzegging:	5½ %
met 1	jaar	opzegging:	6 %

Cheque-Rekeningen: Rentevergoeding 2 %.

BUITENLANDSCHE WISSELS.

KOLONIALE RAAD.

In de zitting van Zaterdag 13 November j. l. deelde o. a. de Voorzitter mede, dat op de agenda stond de vaststelling van een schrijven aan den Gouverneur naar aanleiding van de in de vorige vergadering genomen beslissing op voorstel van den Heer C. S. Gorsira J. P. Ez.

De Voorzitter leest het volgende ontwerp voor, dat hij heeft samengesteld naar aanleiding van de in de Afdeelingen te berde gebrachte punten, waarop het voorstel Gorsira gegrond is:

„De Koloniale Raad heeft de eer ingevolge art. 95 van het Reglement op het beleid der Regeering, de aandacht van uwe Excellentie voor het volgende te vragen.

Het wil den Raad voorkomen, dat de aan de haven en op het terrein van de Curaçaosche Petroleum Maatschappij in het Schottegat gebouwde petroleumtanks gevaar opleveren voor de haven en de daarin liggende schepen.

Indien de Raad wel ingelicht is, zijn de hierboven bedoelde reservoirs niet voldoende beschermd om te voorkomen, dat bij het vlam vatten der olie in een der tanks ook de

„Effetjes wisselen."

'n Klein, verkrompen. zon-bebladderd ijswagentje, dat jank-hortend over de straatkeien gaat.

't Wordt geduwd door 'n kort, pafferig mannetje, dat de zweet glimmende plooien van zijn vaatdoek-gezicht met de mouw van z'n nieuwe witte jasje afveegt...... onoogelijk „roomijs" — manneke, zooals men er meer ziet...... en die alleen de belangstelling trekken van de „belanghebbende" jeugd, die haar natte zondags-centen mortelt op 't plankje, om daarvoor 'n ijswafel, dun of dik, naar gelang de grootte van 't gestorte kapitaal, in ontvangst te nemen.

Iets heel gewoons dus.

Maar naast klein manneke met dito wagenje loopt een ander mensch.

'n Vrouw namelijk.

Eigenlijk ook niks bizonders zou je zeggen. Ja waarom mag z'n vrouw niet met 'm mee? Zie je toch wel meer!

Dat ze toevalig angstig mager is, met 'n teringachtige kleur, doet niets ter zake. Zijn meer van zulk soort vrouwtjes, die er niet voordeelig uitzien.

Dat 't vergoorde bloesje, de verschoten, groene rok met wagensmeer vlakken en de spichtige haar-dotjes 't witte en magere nog wat „beter" doen uitkomen, kan zij allicht niet helpen. In je beste goed loop je niet naast 'n smeerig roomijs-met-vanieltje-karretje.

Zou zonde wezen......

Als je zoo'n echtpaar ziet loopen in gezelschap van meergenoemd soort wagentje ga je ijskoud voorbij.

Dat zouden we ook gedaan hebben als m'n metgezel me niet even had aangestooten en zacht gezegd: „Ken je die twee nog?"

't Was te gek om terug te loopen en ik had ze niet opmerkzaam bekeken, zoodat 't antwoord ontkennend was.

Toen ging ie uitleggen...... begon bij 'n jaar of drie en twintig geleden...... toen we op bewaarschool gingen.

En meteen had ie 'n stuk te pakken van de geschiedenis, waarvan hieronder slechts 'n paar brokken volgen, daar 'n *heele* leven-schets meest al min of meer vervelend wordt. Vooral wanneer 't thema al zoo allerakeligst afgezaagd en de „auteur" allesbehalve 'n schrijver is.

Eerste brok.

„Kind...... ik zeg 't je als peetoom zijnde...... doe 't niet meid...... als je ouders nog leefden zou 't óók niet gebeurd zijn; dat bezweer ik je."

„Ach, oome, heusch...... ze hebben 'm belasterd...... 't is 'n net persoon, d'r valt niets op te zeggen."

„Dus je wou beweren, dat ie niet drinkt?"

„Niet drinkt...... niet drinkt, Zà 'k nou ook weer niet zeggen...... nou ja...... 'n iedereen lust wel 's 'n borreltje op z'n tijd...... maar misbruik maakt Henk 'r niet van...... ben ik van overtuigd."

„Dat ben je niet...... maar je wil 't niet weten... zeg 't zoo maar. 'k Heb 't verleden week toch zelf gezien...... 'k heb geen drek in m'n oogen. Je mag nou dronken noemen wat je wil...... maar als *dat* nuchter was...... nou...... dan is 'r nog nooit iemand boven z'n thee geweest.

„Nou...... dan is dan ook toevallig de laatste keer geweest. Hij heb me vast en zeker beloofd, dat ie ze niet meer zou gebruiken...... als we eenmaal getrouwd zijn heelegaar niet meer. Gezworen heb ie 't."

„Ja-ja...... 't gewone praatje."

„Nee, hij meent 't vast...... Ken ik 'm toch zeker veels te goed voor. En als 'k 'm laat loopen verdrinkt ie z'n eigen, heb ie gezegd."

„Zal ie wel zoo gauw niet doen. Hij houdt niet erg van *water.*"

Ze begon te huilen...... 't gewone doen. Iedereen zat tegenwoordig ook op 'r te hakken...... de pastoor, de kapelaan, d'r vriendin, d'r zwager en zuster...... en nou oome ook nog op-de-koop-toe. As ie 't toch zelf beloofd had!

Oome tong-verrolde z'n pruim, zette z'n bril weer omhoog en ging door met zijn verhaal, waar ie aan bezig was.

„Je mot 't zelf maar weten, kind. Je zal later wel 's meer huilen. En anders dan nou!"

Tweede brok.

In 't kantoor van 'n groot machine-fabriek zit 'n jonge vrouw. Ze praat met den directeur. Klaagt er over, dat ze absoluut niet kan rond komen met 't weekgeld, wat 'r man hier verdient.

Hij was toch 'n goed vakman Waarom moest ie dan minder verdienen, dan z'n kameraads... en dan voor 'n gezin met vier kinderen, kwam heel wat voor kijken...... dan dee je met 'n tientje niet veel.

De directeur zei niets. Keek alleen 't vrouwtje aan met 'n medelijdend lachje en 'n zachte hoofdbeweging.

Hij nam 'n groot boek uit 'n lade, sloeg het open en wees met den vinger op 'n naam, waarachter 'n bedrag stond.

„Kijk eens moedertje, dat is 't weekgeld van uw man."

't Was eens zooveel als ie wekelijks uitgaf.

Ze vroeg of meneer d'r brutaliteit niet kwalijk wou nemen. D'r man had altijd gezegd, dat ie...... verder praten kon ze niet. Buiten stonden twee bloedarmoed-kindjes op 'r te wachten.

Derde brok.

'n Paar instellingen van liefdadigheid hadden er voor gezorgd, dat Henk Bijtels, die uit 'n val van 'n steiger 'n soort beef-kwaal had gehouden in 'n zaakje werd gezet.

't Was 'n winkeltje, waarin potlooden, pennen, schriften, griffels en 'n heeleboel ander schoolgerei verkocht werd.

In 't begin zag 't er aardig uit. Als de vrouw 's avonds uit 'r werkhuis kwam zorgde ze voor 't eten, de andere allernoodzakelijkste huishoudingen en ging dan nog in 't winkeltje prutsen, om 't helder en ordelijk te houden.

Henk dreef het zaakje, dicht in de buurt van 't „zusterschool"

Waarschijnlijk heeft ie ons meer dan vijftigmaal geholpen aan griffen, plakplaatjes, verjaarwensch-papiertjes en gommetjes.

Maar 't duurde niet lang, of 't winkeltje kreeg 'n heel eigenaardige bijnaam.

„Effetjes wisselen" luidde deze.

Dat kwam zóó:

Van de tienmaal dat Henk geld ontving, had ie minstens acht maal *niet terug.* Dan moest er gewisseld worden. Dat „wisselen" gebeurde in 'n klein kroegje, twee huizen verder, welks eigenaar later beweerde aan Henk steeds den besten klant te hebben gehad. Waar het dus bij 't „wisselen" om te doen was en waar het mee gepaard ging, behoeft geen nader betoog.

De schoolkinderen wisten 't al vooruit en als ze van hun dubbeltje wat kopergeld terug moesten hebben, gaven ze elkaar al stiekum 'n porretje...... en fluisterden: „effetjes wisselen".

Er werd altijd gezegd: „Moe, mag 'k 'n cent om griffels te halen bij „effetjes wisselen?"

Twee jaar later had Henk Bijtels zich zelf onbekwaam en z'n zaakje naar den kelder „gewisseld"

Laatste brokken.

'n Klein verkrompen, zon-bebladderd ijswagentje, dat jank-hortend over de straatkeien gaat...... enzoovoorts...... (zie aanvang)

't Vrouwtje liep mee met 't ijskarretje...... niet omdat ze 't zoo gezellig vond — ze hoorde thuis en in bed, met 'n voorraad versterkende middelen — maar omdat 'r man nog steeds heel slecht in 't kopergeld zat! En meerdere malen daags „genoodzaakt" was te „wisselen."

Zij nam de ijswafel-centen in ontvangst en gaf geld terug, wat 'n heeleboel tijd voor „wisselen"...... en onkosten uitspaarde!

Zoo haalden ze nog zoowat den kost bij elkaar voor hun tweetjes...... de kinderen waren voor de helft dood, voor de andere helft getrouwd en woonden elders.

't Allerlaatste brok der geschiedenis heb 'k juist dezen morgen opgedaan.

'k Zag hem alléén met 't ijskarretje...... dat nog onregelmatiger over de steenen botste. Want de bestuurder was niet in staat het kleine ding in rechte banen te leiden, aangezien hij waarschijnlijk reeds in den morgen veel „*gebrek aan klein geld*" had gehad.

Z'n gelaat zag paars...... z'n groote neus — 'k vergat nog te zeggen, dat ie 'n reuze-kokkerd van 'n neus had — z'n neus was nog donkerder van teint en voorzien van 'n blauwe marmering, evenals de dikke hangzakken onder de oogen van veel bloederig-wit.

Hij zong liedjes van „K k-k-Kaatje" en „Tante Minaaaa, naar Wijk aan Zéééééé......"

'n Heele sjoerd kinderen d'r achter, die hem in de maling namen en met z'n wafelblikken voetbalden.

'n Grootere jongen vertelde, dat z'n vrouw in 't Gasthuis lag en niet meer beter zou worden.

G. N.

anderen ontbranden.

Evenmin — en dat is hier de hoofdzaak — schijnen al de voorzorgen welke de techniek voorschrijft genomen te zijn, om te voorkomen, dat de olie bij ongeval van brand naar zee wegstroomt.

Geschiedt dit laatste dan bestaat het gevaar, dat in korten tijd een deel van het Schottegat en de haven in een vuurzee herschapen worden, waardoor de schepen, die niet onder stoom liggen om terstond te kunnen vertrekken, een prooi der vlammen worden.

Dat hier gewoonlijk de wind uit het Oosten waait en de haven bij zulk een windrichting niets van het vuur te duchten heeft, mag niet tot slapheid in de voorzorgsmaatregelen verleiden.

Juist bij zwaar weer immers, bij donder—buien, wanneer het gevaar voor het inslaan van den bliksem het grootst is, waait de wind dikwijls uit heel andere streken, dan anders regel is.

De Koloniale Raad meent daarom Uwe Excellencie te moeten verzoeken een onderzoek te doen instellen naar de door de belanghebbenden reeds genomen voorzorgsmaatregelen tegen het brandgevaar en, mochten die inderdaad onvoldoende worden bevonden het treffen van de gewenschte voorzorgsmaatregelen te bevorderen.

Ten slotte meent de Raad de vraag te moeten stellen of er geen contrôle moet worden uitgeoefend op de in den handel gebrachte oliën, teneinde na te gaan of zij beantwoorden aan de eischen, die met het oog op brandgevaar, gesteld kunnen worden."

Verder is door den Voorzitter mededeeling gedaan van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 23 October 1920, No. 1147, waarbij den Raad wordt aangeboden een *ontwerp verordening, houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten* (14).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

2o. een gouvernements-depêche dd. 23 October 1920 No. 1789, waarbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden een *ontwerp-verordening tot wijziging van de termijnen bedoeld in de artikelen 517, 522 en 548 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao en afschaffing der artikelen 518, 519, 522 derde, lid, en 545, tweede lid van dat Wetboek* (15)

Zonder discussien en hoofdelijke stemming aangenomen.

3o. een gouvernements-depêche dd. 23 October 1920, No. 2310, waarbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden een *ontwerp-verordening tot wijziging van de artikelen 265 en 477 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao* (16).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

4o. een gouvernements-depêche dd. 11 November 1920 No. 3611, waarbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden een *ontwerp-verordening houdende wijziging van de rechterlijke macht en de rechtspleging in de kolonie Curaçao* (17).

5o. een gouvernements-depêche dd. 11 November 1920 No. 3365, waarbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden een *ontwerp-verordening, houdende wijziging van de verordening van den 16den September 1875 (P. B. No. 14), betreffende de oprigting van eene Hypotheekbank* (18).

6o. een gouvernements-depêche dd. 13 November 1920 No. 3639, waarbij den Raad wordt aangeboden een *ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde koloniale huishoudelijke begrooting van Curacao voor het dienstjaar 1920 te verhoogen* (19).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

De voelhorens van den Handel.

De laatste decennia ontwikkelt geheel het industrieel en economisch leven zich steeds meer en meer in de richting der vertrusting. Wie meent dat de oorlogsomstandigheden, die zooveel hebben gewijzigd ook hier eene koersverandering zouden hebben bewerkt, zou danig bedrogen uitkomen en ook thans, nu men allerwege streeft naar herstel van oude betrekkingen en oude toestanden, gaat de vertrusting met grooter kracht dan ooit in voorwaartsche richting. De leiding in het ontwikkelingsproces is thans aan Amerika en de symptomen van zijn leiderschap doen zich reeds duidelijk ook en vooral in Europa gevoelen. Het streven der Amerikanen is dan ook niets anders dan een streven naar de macht der opperleiding in het Europeesche economisch en industrieel leven.

De eerste poging daartoe en een poging, die met aanvankelijk succes werd bekroond, bestaat in de oprichting van de Amstea te Berlijn. Deze onderneming, die met haar vollen naam moet heeten „American Steel Engineering and Automotive Products Company werd in April van dit jaar opgericht met een kapitaal van 4 millioen Mark. Zij had zich onder een zeer sympathieke uiterlijke verschijning aangemeld, het heette immers dat de Amstrea zich zou bezig houden met den import van grondstoffen om dan den uitvoer van afgewerkte producten naar Overzee en naar het verre Oosten te bevorderen. Zij was een der lichamen die de gedachte van sommige nationaal Economen om den import te doen betalen met export artikelen, zou verwezenlijken.

Maar langzaamaan meent deze Amstea dat zij haar waren aard niet meer behoeft te verbergen en zij ontpopt zich nu als een dochter-maatschappij van de groote American Steel Export Company, die feitelijk weer niets anders is dan de handelsafdeeling van Amerikaansche staaltrust.

Deze trust bezit in het geheel een dertig dochterondernemingen en eigen agenturen, zij heeft de vertegenwoordiging van verschillende fabrieken en neemt eene financieele positie in, die haar over geheel de wereld grooten invloed bezorgt. De laatste weken nu heeft de Amstea de eerste goede noot verdiend door aan de Duitsche scheepswerven 75.000 ton scheepsplaten te leveren. Doch dit is blijkbaar slechts bedoeld als het snoekje, dat werd uitgeworpen om den kabeljouw te vangen, want nu hoort men van plannen om eene groote, Duitsch—Fransch— Amerikaansche belangen-gemeenschap tot stand te brengen, die ten doel heel heeft de herstellingswerken in het verwoeste gebied ter hand te nemen en die de zeer duidelijk uitgesproken bedoeling heeft zich te richten tegen de Engelsche mededinging op dit terrein. Men zou zich over deze mededinging kunnen verheugen, wanneer zij ten doel had in een gezonden concurrentiestrijd de prijzen van dit reusachtige herstellingswerk neer te drukken tot op de grens der productiekosten, maar wie de combinatie van nabij bekijkt moet wel ziende blind zijn om niet te ontwaren, dat 't er om gaat de machten saam te brengen die invloed op de staatsbesturen en op de departementen, die de groote bestellingen hebben te vergeven, uit te oefenen. Het zijn alle ondernemingen waaraan de Staat van ouds veel verplichting heeft en wier bestuurders er in getraind zijn de orders te halen op plaatsen en naar methoden waar een gewoon eerlijk koopman geen toegang heeft en waartegen hij niet is opgewassen. Het is een samenbinden van economische en politieke machtsfactoren. Van Duitschen kant zal in de combinatie toetreden de welbekende Thijssen en Stinnesgroep, van Franschen kant de wereldonderneming van Schneider Creusot terwijl de Amerikaansche zijde bestaat uit de Staaltrust en de Nationale City Bank. de eenigste privaat bank in Amerika. Dat Amerika hier ook weer het leiderschap zal waarnemen is buiten twijfel, want niet alleen zijn zij de voornaamste economische macht in dezen tijd, maar de leiders van deze onderneming zijn ook weer nauw verwant aan de leiding van de Standard Oil Company en van de groote Amerikaansche steenkolenondernemingen.

Als zoo de eene hand de andere wascht...... zal het heel veel zeep kosten en zal het waschwater er erg troebel uit gaan zien.

Voor midden Europa is de leiding dezer zaken in handen van de beheerders der Amstea te Berlijn. En dat men ook daar zoowel den tact als den durf heeft om de zaken op Amerikaansche manier aan te pakken, is in den korten tijd van haar bestaan al wel gebleken, door haar houding tegenover de opdracht die zij van uit Reval ontving. De Estlandsche regeering bestelde in den loop van dezen zomer een partij stalen schepen in Amerika, maar nauwelijks kreeg de Amstea hiervan de lucht of zij stelde zich met haar lastgevers de trustkoningen van Amerika in verbinding. Zij vestigde er hun aandacht op, dat hier een prachtige gelegenheid werd geboden om den Amerikaanschen invloed in Europa te vergrooten. Daartoe moesten de Amerikaansche trusters een scheepswerf in Reval koopen of huren, want de Estlandsche arbeidskrachten waren veel goedkooper dan de Amerikaansche. De benoodigde grondstoffen en materialen en machineriën en alles wat de Amerikaansche Trust zelf te zijner beschikking had zou dan door de Amerikanen worden geleverd.

Op die manier gaat natuurlijk het mesje van meer dan twee kanten snijden. Immers de prijs der schepen wordt niet verlaagd. De Amerikaansche groot-industrie blijft de benoodigde materialen leveren en de groote financiers profiteeren van de lage loonen in Estland en vestigen een invloed op het Europeesche vasteland, waarvan zij wel zullen weten partij te trekken. Men behoeft er zich maar even in te denken van welke diepgaande beteekenis en verreikende gevolgen het voor de Amerikaansche staalkoningen kan zijn, een scheepswerf en een vaste afzetbasis voor hun producten aan de Oostzee te hebben.

Zoo wijst alles er op dat ook in de nieuwe verhoudingen de oude tendenzen weer ten volle levend worden en dat de uitbuiting in verscherpte mate het lot der nieuwe wereld worden zal.

Helaas, daar is blijkbaar niets vergeten. We gaan het oude gat in, tenzij sterkere machten paal en perk zullen weten te stellen aan het drijven van oppermachtige en „rücksichtslos" werkende en intrigeerende kringen.

Nederland.

Het einde van den schoolstrijd.

Nu de Eerste Kamer zonder hoofdelijke stemming de Lager-Onderwijswet aannam, is de schoolstrijd voorgoed van de baan.

Zonder hoofdelijke stemming—, die omstandigheid teekent het volkomen verloop van den politieken schoolstrijd.

Inderdaad spreken de kinderen van het geslacht der liberale monopoliehouders uit de vorige eeuw een luid: „peccavimus". Nog kort geleden schreef in een hoofdartikel over de aanneming der wet het liberale „Vaderland":

„De nationale eenheid zou inderdaad bevorderd kunnen worden door, éene school voor gansch de natie, als.... zij mogelijk ware. Dat zij mogelijk zou zijn, wij hebben dien schoonen droom ook eens gedroomd, toen wij nog niet de groote kracht en de onafwijsbare eischen van een vast geloof kenden. En wie nog niet voor zichzelven overtuigd is, en er zijn er nog van dezulken, al wordt hun aantal geringer, dat het bijzonder onderwijs zijn oorsprong en zijn bloei dankt aan de onverzettelijke kracht van het geloof, en wie nog altijd lait van dominee en pastoor, zonder welke de bijzondere school niet zou bestaan, vrage zich af, waar dan die duizenden kleine luyden de kracht vandaan gehaald hebben om eene offervaardigheid te betoonen, die bij ons liberalen toch zeker bewondering vindt."

De kracht des geloofs, — ziedaar eindelijk ook van liberale zijde het geheim erkend, dat den ganschen schoolstrijd verklaart.

Naar aanleiding van de goedkeuring door de Eerste Kamer van de Lager Onderwijswet, stelt ook de „Nationale Staatkundige Gids" de liberale dwaling in zake onderwijs nog eens duidelijk in 't licht. Het Kamerlid, de heer Drion schrijft daar namelijk:

„Zij (de liberalen) meenden dat toenemend onderwijs tot beter en onpartijdiger inzicht zou leiden. Zij geloofden aan verbroedering, aan een meer en meer begrijpen en waardeeren van elkaars overtuiging, aan groeiende verdraagzaamheid. En zij zagen in de school die niemands geloof kwetste het instrument tot het bevorderen daarvan, in elke sekte-school daarentegen een hinderpaal, een teruggang.

Zij waren misschien naief, deze meeningen, maar men kan er de ideale zijde niet aan ontzeggen.

De werkelijkheid is anders geworden. Strijd, onverdraagzaamheid, afscheiding en verbrokkeling, groote, onoverbrugbare tegenstellingen, dát heeft ons de laatste halve eeuw gebracht. In zulk een tijd passen geen „onzijdige" scholen, gelijk er straks geen onzijdige, vereeniging, van welken aard ook, meer zijn zal.

Met het aannemen der Lager Onderwijswet heeft ook de groote meerderheid der linkerzijde dit feit aanvaard.

Zoolang de ongelijkheid bestond, kon de zoogenaamd neutrale school zich opdringen. Nu met de gelijkstelling de vrije keuze der huisvaders ook in feite wordt erkend, zal de „onzijdige" school, zonder godsdienstige opvoeding, blijken aan geen behoefte te beantwoorden. En het door de liberalen nagestreefde „ideaal" der neutraliteit inzake opvoeding, moet aan eigen onvolkomenheid ten gronde gaan. Ook van liberale zijde wordt dit eindelijk toegegeven.

Berichten uit de Kolonie.

Curaçaosche R. K. Volksbond.

Eergisterenavond om 8 uur werd in den vollen saloa „S. Matheo" de Propagandavergadering gehouden van den Curaçaoschen R. K. Volksbond. Op het podium waren aanwezig Z. D. H. Mgr. M. G. VUYLSTEKE, de leden der Voorbereidingscommissie en de Eerw. P. I. VERRIET, door Mgr. aangewezen als Geestelijk Adviseur van den Bond.

Terzijde stond het vaandel opgesteld, afbeeldend een zonsopgang boven zee en daarboven het kruis van Christus, de kracht van het R. K. geloof. Onderaan was het devies vermeld „Na beneficencia di toer" terwijl bovenaan flinke letters den naam: „Curaçaosche R. K. Volksbond" aangaven. Op een piédestal verhief zich een buste van H. M. de Koningin, de rechtmatige draagster van het wereldlijk gezag, door den Volksbond hoog geërbiedigd.

Onder de tonen der welkomstmuziek trad Mgr. binnen, vergezeld van den Geest. Adviseur. Hierna werd de Vergadering geopend met den christelijken groet door het Commissielid J. SPROKKEL, die aan alle R. K. een hartelijk welkom toeriep. In het kort verhaalde hij de levensgeschiedenis van den Bond, die zijn ontstaan dankte aan een intelligenten zoon van Curaçao, den te vroeg ontslapen A. PIJPERS. Deze, doordrongen van de waarheid „Eendracht maakt macht" wilde de R. K. mannen van Curaçao zonder onderscheid van rang of stand vereenigen ten einde hun rechten op alle gebied te doen eerbiedigen en te verdedigen.

Na den dood van den vader volgde een kwijnend bestaan van het jeugdige kind, zoodat velen een spoedige begrafenis reeds in zicht meenden. Doch op de vergadering, die over dood of leven zou beslissen, kwam sterk de wensch naar voren, aan het wicht krachtvoedsel te geven opdat het zou aangroeien in frissche gezondheid. Het Reglement werd door een Commissie herzien en thans, aldus de spreker, zullen een drietal inleiders de groote waarde van een R. K. Volksbond uiteenzetten.

De Eerw. pater Verriet nam nu het woord om te herinneren aan het onlangs gevierde 50 jarig jubilé der paters. Toen kwam tot uiting in grootsch enthousiasme de dankbare waardeering, die leeft in de harten van het Curaçaosche volk, voor alles wat de geestelijkheid voor hen heeft verricht. Maar thans moest men de kroon zetten of dat feest, toetreden tot den R. K. Volksbond, die uit het volk zelf was ontstaan om te komen tot vooruitgang, ontwikkeling, verheffing, die een waar volksbelang inhoudt.

De gewijde spreker ontwikkelde dan een beeld hoe in den modernen tijd alles streeft naar vooruitgang: telephoon, marconi, luchtvaart.

Doch al deze stoffelijke welvaart schept geen geluk; integendeel, wanneer zij niet wordt gedragen door de christelijke liefde, ontaardt zij in een grof egoïsme, getuige de zoo juist geëindigde oorlog. Neen, alleen zedelijke en godsdienstige vooruitgang is de sleutel om waar geluk te ontsluiten; alleen het R. K geloof geeft rust, vrede en geluk.

Het vaandel van den Bond, de opkomende zon, waarboven het kruis schittert, symboliseert onze levensgedachte. Daarom moest de stoffelijke welvaart hand in hand gaan met zedelijke en godsdienstige vooruitgang. Samenwerking van allen voor allen om aldus een Roomsche kracht te vormen die de maatschappij niet omverwerpt gelijk het Bolsjewisme doch redt gelijk de 300.000 Volksbonders in Holland twee jaar geleden bij Troelstra's staatsgreep. Mannen hebben wij noodig, die hun geloof en vaandel kennen, beminnen, verdedigen tegen de ons omringende vijanden. Zoo zal de wapenspreuk van den Bond: „Voor het welzijn van allen," door Cristus zelf aangegeven, ons doel en richtsnoer blijven. Met een beroep op den geest van offervaardigheid in kracht, talent en energie besloot spreker zijn daverend beapplaudiseerde rede.

Nadat prof. Jac. Palm met zijn orkest door een stukje muziek de geesten weer even ontspannen had, werd het woord gegeven aan den Heer RAFAEL HENRIQUEZ, die als onvoorbereide invaller optrad voor den heer M. Römer, door ziekte verhinderd. Had P. Verriet het geestelijk belang van den R. K. Volksbond uiteengezet, de heer H. sprak over het sociaal belang van zulk een bond. Iedere maatschappij, aldus de spreker, omsluit een massa van kracht en energie, die, aangewend ten bate van het algemeen, een zelfgenoegzaamheid opleveren. De eenling volstaat niet om in verscheidene behoeften te voorzien, noch 'n dorp of stad. Slechts door nauwe aaneensluiting van allen voor hetzelfde doel wordt bereikt het geluk eener maatschappij. Overal ter wereld ziet men dan ook aaneensluiting, schuwen van eenzelvigheid en de schepping van het eerste menschenpaar gaf ons in het Godswoord het motief te kennen: „Het is niet goed dat de mensch alleen zij."

Alle standen hebben elkander noodig en moeten elkaar eerbiedigen. Kapitalist en arbeider, werkgever en werknemer moeten zich uit sociaal oogpunt aaneensluiten. Dit biedt den Roomsch–Katholieken van Curaçao de schoone gelegenheid zich aaneen te sluiten in uw Bond, die binnen de afgebakende grenzen der rechtvaardigheid opkomt voor billijke lotsverbetering, eerlijke concurrentie, die zal strijden met nobel strijdmateriaal, desnoods met het krachtige wapen van algemeen, solidair protest. De R K. Volksbond, die het van de daken verkondigt, dat arbeid geen verlaging, geen straf doch een zegen is, die de leden doet zorgen voor zichzelf, hun huisgezin en de toekomst hunner kinderen, wil alle klassen der R. K. Cur. maatschappij te samen zien, opdat er door het toetreden van meer leden een krachtig grondkapitaal worde gelegd van kracht en durf en een voorspoedige toekomst aanbreke voor onze kolonie, een tijdperk van algemeene, onderlinge liefde, een periode van het practische „alles voor allen."

Ook deze rede oogstte een donderend applaus. Er was gesproken door een uit het eigen volk, woorden naar ieders hart, woorden die zoo duidelijk het sociaal karakter van den R K. Volksbond naar voren schoven.

Toen 'n verzetje van prof. Palm, die zijn geëlectriseerde vingers op de toetsen deed huppelen en de derde spreker, de heer E JANSEN ontvouwde het materieel belang van den Bond. Ook de Katholiek, aldus spreker, heeft voor zijn tijdelijk onderhoud te zorgen en in den geestelijken strijd mag deze plicht niet ten onder gaan noch worden verwaarloosd. Groot zijn de voordeelen, die de leden eendrachtig zullen verwerven. Bij het aanvaarden van het lidmaatschap stort men fl 6.— terwijl de geregelde maandelijksche contributie fl 0.50 zal bedragen. Deze gelden zullen dienen tot ondersteuningsfonds voor de binnenkort op te richten onderafdeelingen van den Bond, de z.g. vakbonden, naargelang de verschillende ambachten der leden, in tijden van werkeloosheid en geringe verdienste. Daarnaast zal een spaarkas worden ingericht, waar de leden gelden kunnen deponeeren om in tijd van ziekte of bij een huwelijk een flinken rugsteun te ontvangen. Aldus is deze economische factor tevens van opvoedkundige waarde. Een ziekenfonds zal in het leven worden geroepen, waarvoor 75 pct van het kapitaal wordt afgezonderd. Verder stelde hij nog in uitzicht commissies voor ziekenbezoek, uitkeering bij overlijden, een coöperatief voor levensmiddelen ten bate der leden, waarvan de Volksbonders zelf de aandeelen zullen bezitten, in de toekomst een eigen vakblaadje enz.

In de stellige overtuiging dat ook de R. K. van Curaçao hun positie en die hunner kinderen eendrachtig, als zonen van hetzelfde krachtige volk, zouden willen behartigen spoorde hij in een geestdriftige peroratie aan tot algemeen toetreden. Levendige bijval was de belooning voor 's sprekers warme woorden.

Nu volgde de pauze waarin gelegenheid werd geboden zich als lid op te geven, waarvan een ruim gebruik is gemaakt. Het behoeft volstrekt geen geheim te blijven, dat na de vergadering de jeugdige R. K. Volksbond meer dan 400 leden telde. Voorwaar een schitterend begin, een succesvolle propaganda-avond.

Na de pauze sprak de Bisschop, Mgr. M. G. VUYLSTEKE, zijn Katholieke mannen toe, uitdrukkend de vreugde van zijn hart, dat zoo velen waren opgekomen om te luisteren naar de uiteenzetting hunner belangen. Wij begroeten dezen dag als het begin van een nieuw tijdperk vol hoogeren bloei van Katholiek leven, als de aanlichtende dageraad van een leven van waarachtige vrijheid. Het liberalisme predikt de vrijheid doch het maakt den mensch slaaf van arbeid en kapitalisme, verlaagde hem tot een fataal instrument, een machine. De vrijmetselarij belooft vrijheid, doch maakt den mensch tot slaaf van zijn gedanen eed zonder vrijheid van bewegen waar hun grondwet dit verbiedt. De Fransche revolutie toovérde met de woorden vrijheid, gelijkheid, broederschap, maar schroefde tegelijk de poleketens nauwer aan, zoodat iedere vereeniging, elke unie werd verboden. Het Bolsjewisme

belooft vrijheid doch trapt den mensch onder den voet onder de leuze: „Werk voor mij of ik zal u dooden.” Alleen het R. K. geloof belooft en schenkt de ware vrijheid, de vrijheid der kinderen Gods. Daarom, R. K. mannen, sluit u aan een om in beleving der Roomsche beginselen den vijandigen tijdgeest te weerstaan, u zelf te vormen tot mannen van karakter, wien in onderlinge samenwerking uw geestelijke en tijdelijke belangen nauw ter harte gaan.

Een oorverdoovend handgeklap van de rijen der aanwezige menigte bewees hoe de woorden van den Bisschop in de harten der aanwezigen hadden ingeslagen. Toen dan ook de heer Sprokkel, na Mgr. hartelijk te hebben bedankt en diens arbeid voor het Curaçaosche volk gereleveerd te hebben, uitnoodigde tot een „Vivat” op den Bisschop, klonk het daverend uit de rijen als een dankkreet aan den drager van het geestelijk gezag. Hierna gaf Mgr. Zijn zegen aan de neergeknielde menigte en ging de Vergadering uiteen.

Thans gaat de volksbond het leven in. Moge hij onder den rijken zegen des hemels groeien en bloeien, toenemen in aantal en gehalte tot geestelijken en stoffelijken vooruitgang van alle Curaçaosche Roomsch Katholieken, opdat de beroemde „Rerum Novarum” encycliek van Leo XIII z. g. haar zegenrijke vruchten ook hier moge afwerpen en in deze banen onder ons alles hersteld moge worden in Christus.

Vivat, crescat floreat!

Oud-bekende.

Op den 12en Augustus overleed aan typhus te Blang Kederejon [Atjeh-Oost-Indië] de officier van gezondheid 2e klasse, Dr. D. S. Bergen. Surinamer van geboorte, die van 1908 tot 1911 Gouvernements-geneeskundige was op Bonaire.

Onze cultures.

Een Hollander die sedert 1901 in vroeger Duitsch Oost-Afrika verbleef, wijdt een woord aan de cultures aldaar en zegt o. m.:

Vele duizenden hectaren (1 Hectaar circa 2½ acres) langs de geheele kustlijn waren onder cultuur. Meerendeels werd koffie, copra, rubber, sisal, katoen en kapok gecultiveerd, in mindere mate suikerriet, cusawa (mahoggo), fruit, sinaasappelen, etc.

Dezelfde cultures vond men in het binnenland van Dar-es-salaam tot aan Kilimatinde, terwijl langs den Centraalspoorweg verschillende duizenden hectaren beplant waren met katoen en als tusschenplanting rubber.

In den omtrek van Kilwa, Lindi en langs de Rufigirivier waren ten minste 50000 hectaren (125000 acres) met katoen beplant.

Vele plantages werden met stoomploegen bewerkt en leverden tot 800 kilo ruwe katoen per hectaar, sommige zelfs meer, terwijl het product van zeer goede kwaliteit was.

Sisal en andere plantaardige vezels werden in 3 uitgestrekte gebieden, welke schrijver door en door kent, gevonden.

Op den voorgrond treedt daarbij de in het wild groeiende varieteit *Sansifera* genaamd, welke eene iets grovere vezel heeft dan de Sisal, doch bijna steeds een gelijken prijs als deze haalde, daarentegen veel beter bleek voor de touwfabrikage.

De vezelbereiding kan met dezelfde machines geschieden als die voor de Sisal in gebruik.

Een voordeel dat de *Sansifera* biedt is dat de afgesneden bladeren meerdere dagen kunnen worden bewaard voor de behandeling een aanvang behoeft te nemen en tevens dat door eenvoudige planting in de aarde de afgesneden bladeren weder opgroeien terwijl ook de oude wortels gedurende meerdere jaren weder blad voortbrengen.

Deze *Sansifera* komt ook hier op onze eilanden in het wild voor, en wel de *allerbeste* soort nl. de *Sansifera longiflora*, hier meer bekend als *Slangenlelie* of *jerba sienta* of ook *jerba di colebra*. Zij is nog beter dan de sisal tegen de droogte bestand en groeit zelfs op gronden met vrij groot zoutgehalte.

Havenverkeer.

Donderdag was het weer een kleine vlootrevue in onze haven. Vóór 9 uur waren binnengekomen de *Asian de Merida*, de *Stuyvesant*, de *Philadelphia* en de *Sees*, terwijl reeds vastgemeerd lagen de *Apalachee*, de *Tosto*, de *Diana*, de *Atlas* en de *Achilles*. Bij elkander een tiental schepen. Het zou wel aardig zijn, wanneer bij zulk een gelegenheid 'n photo werd genomen van onze haven om dit beeld van druk verkeer te voegen bij de niet overvloedige collectie interessante ansichten van Willemstad en zijn belangrijke haven.

Uitvoer uit onze Kolonie over het 3e. kw. 1920.

ALOE.			
Curaçao	1,661 KG	fl	598
Aruba	86,531 „	„	32,006
Bonaire	3,430 „	„	1,235
	91,622 KG	fl	33,839
DIVIDIVI.			
Curaçao	21 ton	fl	1,680
Aruba	12 „	„	936
Bonaire	94 „	„	7,520
	127 ton	fl	10,136
GEITENVELLEN.			
Curaçao	2,509 KG	fl	2,509
Aruba	967 „	„	1,249
Bonaire	nibil		
	3,476 KG	fl	3,758
STROOHOEDEN.			
Curaçao	36,945 dozijn	fl	225,193
Aruba	7,339 „	„	30,277
Bonaire	3,685 „	„	18,308
	47,969 dozijn	fl	273,778
MEST.			
Curaçao	1,603 ton	fl	19,016
Aruba	906 „	„	14,880
Bonaire	1,322 „	„	15,530
	3,831 ton	fl	49,426
KATOEN.			
St. Martin	566 KG	fl	2,264
KATOENZAAD.			
St. Martin	500 KG	fl	95
St. Eustatius	12,320 „	„	2,400
	12,820 KG	fl	2,495
ORANJESCHILLEN.			
Curaçao	9,743 KG	fl	7,807
Aruba	89 „	„	49
	9,832 KG	fl	7,856
CURAÇ. PETROL. MIJ.			
Gasoline	43,510 L	fl	24,037
Kerosine	2,178 „	„	447
Residu	50,562 ton	„	2,287,740
		fl	2,312,224
PHOSPHAAT.			
Curaçao	13,252 ton	fl	397,594
SISALVEZEL.			
Curaçao	19,537 KG	fl	6,803
STEENKOLEN.			
Curaçao	9,349 ton	fl	618,408
ZOUT.			
Curaçao	160 ton	fl	5,841
Bonaire	7,143 „	„	35,352
St. Martin	2,446 „	„	19,980
	10,049 ton	fl	61,173

Officiëele berichten.

De wd. adjunct-commies J. M. S. van Eps is eervol ontheven uit de functien van sub ontvanger der invoerrechten en accijnzen alhier, en de eerste klerk R. D. de S. Arends is als zoodanig aangewezen.

De fuselier A. H. Ogier is op zijn verzoek eervol ontheven van zijn werkzaamstelling bij de politie.

Tot bestuursleden van de stichting „Fonds Nederlandsche Antillen” zijn benoemd de heeren Jul. L. Penha Ed. S. Lansberg, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Mr. Ch. W. de la Try Ellis, H. Ferguson en H. Meerdink.

De hierna te noemen ambtenaren bij de belastingen zijn definitief in den rang, achter hunne namen vermeld, benoemd:

N. G. G. van Kampen tot kommies verificateur eerste klasse;

E. J. Rozendal tot kommies verificateur tweede klasse;

A. W. Marugg tot kommies entreposeur;

J. S. J. Ossenkopp en E. van Kwartel tot kommies eerste klasse;

J. A. Maduro tot eersten kommies tweede klasse (met standplaats Aruba).

J. A. Hernandez, E. Rosario, M. Penha, A. F. Feliz, en J. H. Hollander tot tweeden kommies tweede klasse;

A. B. Fray, H. P. de Jongh, M. E. Pietersz, D. H. Garmers, W. J. Tweeboom, H. D. Senior en M. van der Linde, tot derden kommies tweede klasse.

Aan den agent van politie 2e klasse op Aruba G. Tromp is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den beambte in de polikliniek H. Rosbergen is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend, en J. R. Salome is tijdelijk als zoodanig aangesteld.

Aan den tijd. tweeden beambte ten postkantore alhier C. G. van Werkhoven is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer alhier, F. Stel, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den brievenbesteller B. I. Stokkel is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den eersten commies ten postkantore alhier C. van den Berge is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Autobussen.

De „Achilles”, Dinsdag van New-York aangekomen, bracht de zoo lang verwachte auto-bussen mee, die aan onze stad en sommige buitendistricten een meer modern aanschijn zullen geven. In verschillende opzichten zijn wij er dan zelfs bij onze vroegere [illegible] asthmatische tram bij vooruitgegaan. Hopende dat een spoedige ingebruikname met vastgelegd rijplan tot de gebeurlijkheden der eerstkomende dagen mag behooren, wenschen wij den ondernemer alle succes toe. In verband met hetgeen de laatste dagen de ronde deed, over het alternatief: vrijstelling van invoerrecht of onmiddellijke doorzending naar Colombia, vermelden wij een genomen Bestuursbeslissing, waaruit het niet-belast zijn der bussen doch wel der reservedeelen blijkt; dit laatste om misbruiken te voorkomen.

Maritiem bezoek.

Gedurende de dagen 8, 9 en 10 Februari zal ons eiland het hooge bezoek ontvangen van een Amerikaansch eskader, bestaande uit een groot oorlogsschip en 3 of 4 kleinere. Waarschijnlijk maakt dit eskader deel uit van de flotilje, die in de komende maanden West-Indië bezoekt en is aangeduid als de laatste vlootdemonstratie van president Wilson.

Blijvende duurte.

Met instemming hebben wij onzen geachten collega „Boletin Com” zijn redelijke „Waarom” vraagjes hooren uiten. Waarom, vragen we met het blad, blijvende in tijden van schaarschte en duurte verhoogde levensmiddelenprijzen op dit trapniveau, nu goedkoopte en overvloed reeds hun lachend gelaat vertoonen. Is het billijk nu het meel van 18 tot op 10 dollar is gedaald, nog denzelfden prijs van 6 cent te blijven betalen en thans, nu de regen aan de droogte voor een tijd den scepter heeft ontnomen, nu buiten alles groen uitziet, nu koeien en geiten weer voedsel kunnen vinden, nog den uitbuitingsprijs van 90 cent te blijven vragen voor een kan melk waarvoor men vroeger 25 cent neerlegde. Jan Publiek is er goed voor, zullen vele verkoopers denken en de onrechtvaardige, egoïstische methode om Verhoogen met een motor doch Verlagen met een pontje te zenden viert nog maar te dikwerf ook hier op Curaçao hoogtij. Wij hopen dat het antwoord op deze „Waaroms” liever niet met de pen zullen worden gegeven doch daadzakelijk door een billijke prijsverlaging in het algemeen belang der consumenten, die het dure leven toch reeds zoo pijnlijk rantsoeneert. Met genoegen zagen wij daarom de advertentie van de broodbakkerij „La Concordia” die hierin een goed voorbeeld geeft. Als één schaap over de brug is......

Brand op de „Philadelphia.”

Zaterdagnamiddag kwam deze langverwachte mailboot binnen, waarop, naar reeds draadloos vermeld was, een brand was uitgebroken, die aan lading en brievenmail aanmerkelijke schade had aangebracht. Op onze informaties deelde men mede, dat de brand, die eenige uren had geduurd op de route New-York—San Juan en het leven der passagiers in gevaar had kunnen brengen, ontstaan was door broei der kolen. De „Philadelphia” heeft hier dan ook al zijn kolen gelost en nieuwe ingenomen. Door onder water zetten van het ruim werd men de vlammen spoedig meester, zoodat verdere ongelukken zijn voorkomen.

Wat de mail aangaat, die Zaterdag en Zondag is uitgedeeld, —wij hadden het erger verwacht. Want het meerendeel der bestelde brieven, zooals men ons vertelde, was, hoewel van zeewater doortrokken, nog leesbaar, sommige zelfs zeer goed. Couranten waren saamgeplakt tot een dikke viese brij, die ook na lang drogen in de zon niet wilde los laten.

De waarn. postdirecteur heeft in een voorloopige mededeeling bekend gemaakt, dat de steamer 4 zakken mail uit Nederland heeft meegebracht, uitmakende de brievenmalen, den 2en en 4en Nov. uit Vlissingen verzonden. Voor zoover Maandag was na te gaan, is er geen mail uit Holland verloren gegaan, doch een zak mail van het postkantoor te New-York, inhoudende aangeteekende en gewone stukken, is bij den brand vernield.

Protéjase contra
LA GRIPPE
para evitar los estragos del invierno pasado. Grandes y chicos, es prudente reforzarse ahora el organismo con la
Emulsión de Scott
la medicina que ha probado su gran alcance para toda clase de afecciones pulmonares y debilidad.
Compre solo la Emulsión de Scott
Con esta marca.

Met de uiterste zorg en zeer te prijzen voorzichtigheid is de correspondentie van boord gehaald, met nog grooter geduld door de beambten ten postkantore uitgezocht. Van een en ander is een proces-verbaal opgemaakt. Een woord van hulde en dankbaarheid voor het nauwgezet afwikkelen van dit ongemakkelijk karweitje is hier zeker op zijn plaats.

Tooverlantaarn.

A. s. Maandag, 6 December, zal er in den salon „San Matheo” een kindervoorstelling plaats hebben, waarbij de tooverlantaarn wordt vertoond. De aanvang is bepaald op half zes in den namiddag. Wij hopen, dat de kleinen op St. Nicolaasdag, eenige prettige uurtjes mogen doormaken en hun guitige kijkers zich verlustigen aan al het schoone, wat zich voor hen ontrolt.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de V. V. V. het geïllustreerd album „Curaçao”. Tot onzen spijt was het te laat om er nog een bespreking aan te wijden, waarom wij dit tot a. s. week uitstellen.

Vaste tarieven.

Uit het Voorloopig Verslag op het ingediende ontwerp tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur 1917”, blijkt dat dit ontwerp werd met groote bijval door de Afdeelingen ontvangen werd. Algemeen erkende men de noodzakelijkheid van de vaststelling van een tarief van vrachtprijzen voor de automobielen en achtte men het wenschelijk deze tarieven ook op plaatsen waar meestal de auto's gestationeerd zijn (b.v. voor de Societeit „De Gezilligheid” en bij het Hotel Americano) voor het publiek duidelijk zichtbaar te doen aanbrengen.

Alhoewel niet in deze keur thuis behoorende, wilde men toch bovenstaande wenschelijkheid ook uitspreken, ten opzichte van de pontvoerders-tarieven (P. B. 1915 No. 11), terwijl ook voor deze het aanbevelenswaardig wilde voorkomen, dat ze in de ponten *zichtbaar* worden gehouden.

St Thomas-College.

Leerlingen voor het schooljaar 1921 kunnen in de maand December worden aangegeven op het College van 's morgens 8 tot 12 uur.

Leerlingen voor het 1ste leerjaar moeten den leeftijd van ZES jaar bereikt hebben.

Men wordt beleefd verzocht vaccinatiebewijs mede te brengen.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor zeevaartkunde op CURAÇAO.

Bij voldoende deelneming zal 3 Januari 1921 op Curaçao opnieuw een leergang voor Zeevaartkunde geopend worden.

Jongelieden, die voldoende lager onderwijs genoten hebben, kunnen tot dien leergang worden toegelaten, mits zij den leeftijd van 14 jaren hebben bereikt.

Het onderwijs zal zich in de eerste plaats tot practische zeevaartkunde bepalen.

Deelnemers kunnen zich vóór 28 December a. s. aanmelden op het kantoor van den Inspecteur van het Onderwijs, Breedestraat 27 (geopend op alle werkdagen van 8 tot 3 uur). Inlichtingen bij den Leider, den Heer C. Hoek, Havenkantoor.

Curaçao, 18 November 1920.

De Inspecteur van het Onderwijs.

2—3 *H. MEERDINK*

De Heer en Mevrouw

J. P. van den Carput-Coysen

geven hierbij aan hunne vrienden en bekenden kennis van het huwelijk hunner dochter

Wilhelmina

met den Heer

Charles Francisconi,

voltrokken op den 2n dezer te Brooklyn N.-Y., 173 Lenox Road.

UN TONICO GENERAL
TONIKEL
Y RECONSTITUYENTE
PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALECENCIA DE LA GRIPE, DE PULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

Buitenland.

Het Heilig Land in gevaar.

Naar aanleiding van een rede door Z. E. Kardinaal Bourne over Palestina ontving de „Standaard" van Brussel het volgende schrijven uit Rome:

„'t Gevaar is groot en dringend in 't H. Land, vooral voor ons, katholieken. Onder het Turksche regiem genoten we er, dank zij den capitulaties, een bevoorrechte plaats. Met de Turken zijn in feite ook de capitulaties verdwenen. Engeland heeft het mandaat over Palestina bekomen... ten voordeele der Joden; ten voordeele ook der protestanten, vreezen we, allezins ten nadeele van Frankrijk, en van de katholieken der geheele wereld. Waarlijk tragische ontgoocheling der historie! Wij, christenen en katholieken, we hebben de eeuwen door de Turken bevochten. We hebben de eeuwen door hun verjaging uit H. Land van God afsmeekt; en nu ze er weg zijn, worden wij er ook bedreigd en zouden we den toestand van voorheen gaan wenschen. Frankrijk, dat door den ongeëvenaarden heldenmoed van al zijn kinderen, in Europa de zege behaalde over den gemeenen vijand, wordt door een verbondene in 't Oosten overwonnen en verliest er een zijner meest verdiende en vererende voorrechten.

In 't Oosten is Frankrijk de katholieke natie bij uitstek, Engeland de protestantsche. In 't Oosten is de Fransche taal, dank zij het onderwijs der missionarissen en zusters, draagster der katholieke gedachte, de Engelsche integendeel voortplantster der protestantsche anti-katholieke loochening.

Dat zijn feiten: wie in 't Oosten Frandji zegt, zegt Katholiek; Inglesi integendeel klinkt er protestant.

Zoo we hier reeds herhaalde malen de verdediging van Frankrijk namen tegenover Engeland, dan is 't alleen in naam der rechtvaardigheid en in 't belang der Katholieke Kerk: voor Waarheid en Kerk! Ter plaatse mochten we in Palestina den godsdienstigen toestand nagaan; we hebben er den heilzamen invloed der Fransche kloosterlingen bewonderd in scholen, weeshuizen en hospitalen; we weten, dat de Fransche katholieken— en die vormen ook 't historische Frankrijk, dat we allen hoogachten en bewonderen— we weten dat de Fransche katholieken met recht fier waren over hun voorrechten in Palestina en dat geen enkel offer ooit te groot scheen voor hun liefde tot de H. Plaatsen.

Helaas! nu zijn 't nogmaals de Fransche kloosterlingen en katholieken, die het diepste getroffen worden door Frankrijk's nederlaag in het H. Land.

't Is de plicht van ieder katholiek; getrouw aan de traditie der kruisvaarders zich over 't lot der H. Plaatsen te bekommeren: God wil het! zoo luidde de kreet der kruisvaarders."

De grootste fout van den vrede.

Het *Vaderland* vestigt nog eens de aandacht op Tirol. Het schrijft:

Menschelijker wijze gesproken is inlijving van Duitsch Zuid-Tirol de grootste onrechtvaardigheid en een gruwzaamheid, welke zeer gemakkelijk had kunnen worden vermeden. Het kwart millioen Duitsch Zuid-Tirolers bewoont een home geen Duitsch gebied en dat de Habsburgers vroeger Italiaansch gebied beheerschten en in Trenti de meesters waren, maakt niet beter, wat Italië thans doet. Het gevolg was teen het Italia irredenta, het onbevrijde". Trento, waar het standbeeld van Dante de voortdurende openbaring van het verlangen naar de vereeniging met het nationale vaderland geweest is. Nu zal het gevolg van de Italiaansche politiek het Tirolia irredenta zijn, het onbevrijde Tirol, het onbevrijde Bozen, waar het gedenkteeken van Watter van der Vogelweide dezelfde taal zal spreken, als tot voor twee jaren het Dante-monument in Trento, en dezelfde openbaring van hetzelfde verlangen, naar de vereeniging met het vaderland zal zijn. Een Italiaan zeide eens tot mij vóór den oorlog, lang vóór den oorlog: „Dante zal eens in Trento op Italiaanschen bodem staan en dan zullen wij hem met onze lauweren bekransen". Nu hoorde ik in Tirol bijna dezelfde woorden: „Walter von der Vogelweide zal eenmaal in Bozen weder op Tiroler grond staan en al hebben wij, Tirolers, geen lauweren, dan zullen wij hem toch onze Alpenrozen brengen." Menschelijkerwijze is niet te begrijpen, dat midden in Europa een deel van een cultuurvolk door een ander beheerscht zal worden dat een kwart millioen vrijheidlievende, dappere menschen onder vreemde heerschappij moeten blijven en dat in een tijd van de verste uitbreiding der politieke rechten aan een ganschen volksstam het belangrijkste politiek recht, het recht der nationale zelfbestemming over de staatssaamhoorigheid wordt ontnomen.

Onzin en kranten.

Velen kennen Chesterton. We had den neiging te schrijven: onzen Chesterton. Maar al behoort hij tot de krachtigste verdedigers der Katholieke Kerk, zelf is hij nog niet katholiek. Zoodra hij het wordt, heeft hij zelf gezegd, zal hij 't aan de geheele wereld doen weten. Wie zegt: Chesterton, die zegt: paradox. Dat is een gevaarlijke vorm van redeneeren. Vele hoorders en lezers denken dat het ernst is, anderen zien er niets in dan grappenmakerij. Geen van beide is waar. Het is caricatuur, die de waarheid sterk overdrijft, om haar te doen zien aan wie haar anders voorbij loopen. Een vlieg, zoo sterk vergroot, dat ze een reusachtig monster lijkt, is een paradox. Chesterton nu heeft te Londen, volgens het *Vad.*, een lezing gehouden over „Nonsense and the newspapers". De pers, zoo beweerde hij, moet onvermijdelijk en systematisch een totaal verkeerd beeld van het leven geven, en dit om de eenvoudige reden, dat de journalist het steeds over uitzonderingsgevallen moet hebben. Ik ben er ten slotte toe gekomen om 't Gemengd Nieuws voor de verhevenste rubriek te houden in de krant. Die nieuwtjes zijn om te beginnen over het algemeen waar en dan, zij verhalen ons van menschelijk gebeuren en wekken dus onze belangstelling op. Wanneer een mensch ergens een ander mensch vermoordt, dan roept dat in ons allerlei belangrijke vraagstukken op, en het verhaal hoe die moord geschied is kan ons allicht wat leeren over 's menschen natuur. Nemen wij bijv. het geval van een bankier uit Streatham, die vermoord is. Het is toch stellig een interessant probleem, waarom hij vermoord werd en misschien ware er nog grooter mysterie, wanneer hij niet vermoord was geworden. Dit laatste probleem, hoe interessant ook, behoort echter niet tot het domein der journalistiek. Het is zelfs voor den besten journalist onmogelijk om een bericht te hebben over elk huis, waar niet gestolen is en over elk echtpaar, dat niet wil scheiden.

Chesterton houdt het voor zeer gevaarlijk, dat een klein hoopje grillige journalisten een zoo groote macht uitoefent in de moderne maatschappij. De sprookjes der menschheid bevatten heel wat meer waarheid dan de kranten. Waar het er tenslotte om te doen is om zoo spoedig mogelijk alle uitzonderingsgebeurtenissen te kennen, loopen wij veel gevaar, dat ook onze kijk op de wereld zeer vertroebeld wordt. Dat mag wel eens onder de aandacht worden gebracht van krantenschrijvers en krantenlezers, meende Chesterton. Of het de moeite zou loonen om er met de eigenaars der couranten over te spreken, daar twijfelde hij aan, bijzonderlijk wat betreft de eigenaars der groote Londensche bladen; hun is het om niets anders te doen dan op een volgende revolutie en de guillotine te wachten! De overgroote meerderheid van de menschen leeft op heel wat beteren voet met hun vrouw, hun geburen en met de religie, dan men zou kunnen opmaken uit de lezing van het zoo schilder- en leugenachtige papier, dat ons iederen morgen wordt toegezonden.

Met haat is toch niets te bereiken.

Te Halle op den partijdag der onafhankelijken was ook de Fransche heer Longuet. Hij was natuurlijk aangesproken door een persman, die hem vroeg naar de meening zijner partij— en landgenooten over Moskow.

Hij antwoordde dat zijn geestverwanten wel samenwerking met Moskou wilden, maar op voet van gelijkheid niet in den geëischten vorm van stomme onderwerping.

Doch het merkwaardigst was, wat hij zeide aan het slot van zijn interview.

Longuet sprak de meening uit, dat de Fransche democraten er langzamerhand toe zouden komen in het parlement een andere atmosfeer te scheppen. Met haat is toch niets te bereiken.

Het lijkt zoo waar een eenvoudige opmerking en het is veel meer. Het is een nederlaag, een capitulatie van de socialistische tegenover de christelijke beginselen.

Immers het socialisme heeft tientallen van jaren den haat gepredikt, gepropageerd, als een deugd verheerlijkt.

En ten slotte is dit zaad te Moskou opgeschoten tot een grooten, gevaarlijken boom.

Daar wordt de haat, de klassenhaat als eerste plicht geleerd en beoefend. En nu komt iemand, die feitelijk tot dezelfde groep behoort, tot de openlijke erkentenis: met haat is toch niets te bereiken.

Inderdaad: voor de menschelijke samenleving, wil zij gelukkig zijn, bestaat maar één weg: dien van de christelijke liefde.

De waarheid is niet enkel waar, zij is ook noodzakelijk.

De kosten van de vredespijp

Te Spa heeft, gelijk men weet, voor ettelijke weken een der vele vervolgvredesconferenties plaats gevonden.

Zoo iets kost geld: de heeren vredes-fabrikanten moeten eten, ook drinken al is het met mate (niet maten heer zetter s.v.p.), logeeren, een ontspanning ie hebben, en een koekje bij de thee. Dat alles zou de Volkenbond betalen, zoodat wij het trotsch bewustzijn kunnen mede dragen, dat we mede-gastheeren zijn geweest.

Maar nu is er nog een klein rekeningetje van de bij elke vredesconferentie behoorende vredespijp. Onze roode broeders in Amerika hebben dat gebruik ingevoerd en wij hebben er een meer beschaafden vorm aan gegeven: wij rooken sigaren.

Te Spa heeft men ook zoo eenige kistjes verschalkt en naar het schijnt nogal van goede kwaliteit, waarbij de leveranciers ook misschien hebben gedacht, dat het beter van een stad dan van een dorp kan, in elk geval kosten die rookwolkjes 80000 francs.

Dat vindt de Volkenbond, die een voorbeeld van zuinigheid geven moet te veel.

En de Belgische regeering, die nog zoo'n beetje extra-gastvrouw was, wil het ook niet betalen.

Dat wordt een moeilijk vraagstuk. Het beste ware ons inziens om een internationale commissie te benoemen, die zich deskundigen zou kunnen toevoegen onder beroemde rookers, vervolgens rapporten uitbrengen, en een nieuwe conferentie bijeenroepen ter beoordeeling van de vraag wie de vredespijp betalen moet.

Ook zouden we 't wenschelijk vinden, daarbij eenige roodhuiden uit te noodigen, die misschien precies weten, hoe dat behoort.

En anders maar een oorlogje voeren.

Een nuttige uitvinding.

Uit Berlijn wordt aan het *Vad.* geschreven:

Nu heeft steeds nijpende kolennood — niet minder erg dan het gebrek aan levensmiddelen — de ingenieurshersens zoo lang bezig gehouden tot het gelukt is een manier te vinden om de in de asch zich nog bevindende overblijfselen van brandstof opnieuw als zoodanig te redden en te winnen. Deze, selfs in vakkringen opzien verwekkende uitvinding, is aangekondigd als een nieuw patent van Krupp; het blijkt evenwel, dat reeds meer industrieelen en technici zich met het vraagstuk: Kolen uit de asch te halen, hebben bezig gehouden en verscheidene firma's schrijven ongeveer tegelijkertijd een bruikbaar stelsel gevonden te hebben. De Rheinische Metallwaren en Maschinenfabriek in Dusseldorf-Derendorf, b.v.b. verzekert reeds geruimen tijd geleden ongeveer dezelfde uitvinding te hebben gedaan en er patent op te hebben gevraagd. In elk geval schijnt Krupp het toch nog zeer volmaakt te hebben daar hij alleen het patent verkreeg.

In het algemeen vermoedt men wel, dat de asch nog 10 tot 50 procent en zelfs meer, onverbrande bestanddeelen van cokes en kolen bevat, die tot nu toe grootendeels verloren gingen.

Welke aanzienlijke hoeveelheden van brandstof het hier betreft, bewijst volgend overzicht: Duitschland gebruikte in vredestijd ongeveer 150 millioen ton kolen jaarlijks. Indien men heden nog slechts met 100 millioen ton kolenverbruik rekent en met een aschafval van circa 20 millioen ton dan blijkt, dat een hoeveelheid van ten minste 5 millioen ton onverteerde brandstof zich nog in de asch bevindt. De Rijksspoorwegen alleen verbruiken ongeveer 15 millioen ton per jaar; daar op komt een aschafval van ongeveer 2½ millioen ton, waaruit weer ongeveer 1 millioen ton kolen opnieuw gewonnen kunnen worden — wat gelijk staat met 100,000 volgeladen spoorwegwagens!

De nieuw ontdekte procedure kan daarom van de allergrootste beteekenis heeten voor alle industrieele ondernemingen, gasfabrieken, electriciteitswerken, scheepvaart enz.

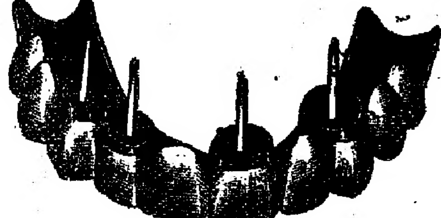
Naar deze nieuwe, door Fried. Krupp's Actiengeselschaft Gruson werk in Maagdenburg gedurende het geheele afgeloopen jaar steeds weer practisch verbeterde stelsel worden in de asch — in tegenstelling met de andere, eveneens nieuwe natte behandeling — in drogen toestand hare bestanddeelen: slakken, cokes en kolen van elkaar afgezonderd.

Ook de fijne brandstofdeelen worden daarbij afgezonderd en kunnen opnieuw gebruikt worden.

Alexander Graham Bell's ontdekking.

Wij lezen in het *Tijdschr. voor Electrotechniek*:

Bij den ingang van een perceel in de Court Street te Boston leest men op een bronzen plaat: „Here the telephone was born June 2, 1875". In dit perceel was de werkplaats gevestigd, waar T. A. Watson de onderdeelen vervaardigde voor een nieuw telegraaftoestel van Alexander Graham Bell. Bij de beproeving van dit toestel ontdekte Professor Bell bij toeval, dat de trilling van een stalen staafje boven een electro-magneet hierin electrische stroomstooten veroorzaakte. Deze stroomen hadden een waarneembare trilling en een muzikaal geluid tengevolge in een anderen electromagneet met stalen staafje welke geschakeld was in het andere uiteinde van de lijn die de beide toestellen verbond. Bij de verdere uitwerking van het nieuwe denkbeeld vernam Watson den 10en Maart 1876 in de telefoon de stem van den uitvinder, die hem toeriep: „Mr. Watson, Mr. Watson, I want you. Come here." Dit eerste telefonische bericht werd overgebracht van het slaapvertrek van Professor Bell naar zijn in hetzelfde huis gelegen laboratorium. Den 10en Augustus 1876 vond de eerste overbrenging van het gesproken woord plaats tusschen Brantfort en Parijs (Ontario), terwijl 9 October 1876 in beide inrichtingen gesproken werd tusschen Boston en Cambridge (Massachusets) en 26 November van hetzelfde jaar tusschen Boston en Salem. Dit zijn historische data, welke aan de plannen voor een commercieele exploitatie van de telefoon zijn voorafgegaan. De Western Union Telegraph Company was niet genegen voor de gevraagde som van 100,000 dollar de Bell telephoon patenten te koopen. Met de benoeming in 1875 van Theodore N. Vail tot hoofd van de American Bell telephone Company werden evenwel de droomen van Bell verwezenlijkt. Het was Bell gegeven de practische toepassing van de telefoon zoodanig te zien toenemen, dat thans meer dan 12 millioen stuks in gebruik zijn, voorwaar een verbazingwekkend feit, hetwelk de nog in leven zijnde uitvinder heeft mogen aanschouwen.

Alfredo Maduro

Tandarts

Biedt 't geëerd publiek zijn professorale diensten aan in alle vertakkingen en onderdeelen der moderne tandartskunde.

Spreekuren:

8 — 12 *vóór den middag*

2 — 5 *na den middag*

Breedestraat Punda

Boven Coöp. Ver. & Nijverheid

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao. Eerste Prijs Eere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energia, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.

REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.

Salvitae

Estimula el HÍGADO, y los RINONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO ÚRICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

